

Weerbare teeltsystemen

Afnemers en overheden willen naar weerbare planten en teeltsystemen, waardoor ziekten en plagen veel minder kansen krijgen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk kan worden beperkt. Als gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, gebeurt dit volgens de principes van geïntegreerde gewasbescherming, zonder emissies naar het milieu en vrijwel zonder residuen op producten. Hoe doet u dat?

Er is veel aandacht voor weerbaar telen. In 2030 bestaat de land- en tuinbouw in Nederland uit een duurzame productie met weerbare planten en teeltsystemen. Dit staat in de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. Maar wat is weerbaar telen? Vergelijk het met een gezond leefpatroon, gezonde voeding en gezonde leefomgeving voor mensen. Bij een weerbaar teeltsysteem gaat echter over planten. Het uitgangspunt is voorkomen is beter dan genezen. Door het teeltsysteem zo in te richten dat planten sterker worden en ziekten en plagen minder kans krijgen, kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk worden voorkomen.

De mogelijkheden voor een weerbaar teeltsysteem zijn voor iedere teelt anders. De uitgangspunten zijn wel redelijk hetzelfde.

- Kijk hoe ziekten en plagen grotendeels kunnen worden voorkomen.
- De plant zelf in staat is ziekten en plagen te onderdrukken (weerbaar is).
- Er een grote rol is voor natuurlijke vijanden
- Inzet van chemische middelen is niet of nauwelijks meer nodig.
- Als er toch gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn dan, is dit conform de principes van geïntegreerde gewasbescherming, nagenoeg zonder emissies naar het milieu en nagenoeg zonder residuen.

1. Preventie

Ziekten, plagen en onkruiden moet zo veel mogelijk worden voorkomen. De juiste teeltomstandigheden, schoon werken en goed uitgangsmateriaal zijn een belangrijke basis. Denk bijvoorbeeld in de vollegrond aan een gezonde bodem met goede structuur en ontwatering.

2. Controleer regelmatig het gewas

Waarnemen is een belangrijke basis. Maak gebruik van waarschuwingsmodellen die op basis van gemeten weersgegevens en weersvoorspellingen een beeld van de infectiedruk geven.

3. Stimuleer natuurlijke vijanden op uw bedrijf

Diverse plagen zijn succesvol te bestrijden door het inzetten van natuurlijke vijanden. Dit wordt in de glastuinbouw veel gedaan in kassen. Buiten komen vaak al spontaan diverse natuurlijke vijanden voor zoals lieveheersbeestjes, gaasvliegen, zweefvliegen, roofkevers en roofmijten. Zij kunnen helpen om een plaag onder controle te houden. De aanwezigheid kun je stimuleren met het zaaien van bloemstroken op uw bedrijf. Zorg voor overwinteringsmogelijkheden (houtwallen, insectenhotel).

4. Groene middelen

In de praktijk is er steeds meer aandacht voor 'groene gewasbeschermingsmiddelen'. De Europese wetgeving maakt strikt onderscheid tussen biostimulanten en gewasbeschermingsmiddelen. Een middel mag alleen een gewasbeschermingsmiddel heten als het is toegelaten door het Ctgb of als het valt onder de oude RUB-regeling of regeling basisstoffen. Diverse fabrikanten werken aan de toelating van 'groene gewasbeschermingsmiddelen'. Dit zijn bijvoorbeeld producten op basis van micro-organismen (schimmelpreparaten of bacteriën) of op basis van producten van natuurlijke oorsprong. Naast 'groene' gewasbeschermingsmiddelen zijn er biostimulanten en bladmeststoffen die geen bestrijdend effect hebben, maar die de plant weerbaarder maken. Voorbeelden zijn bladmeststoffen die zorgen voor een vitalere plant of het blad harder maken of producten die het bodemleven stimuleren en de plant daarmee minder gevoelig maken voor stress.

5. Middelenkeuze

In sommige gevallen is het toch noodzakelijk chemische bestrijding toe te passen. Is bestrijding nodig, kies dan een middel waarbij de schadelijke gevolgen voor mens en het milieu zo klein mogelijk zijn, volg het etiket, en voorkom emissie.